

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 1919 Plen.

Cerculariu

cătră tōte oficiile protopresbiterale din arhidiececa ortodocșă română a Transilvaniei.

Alăturat aci sub % se transpune din oficiu un esemplariu din „Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter”, votat de congresul nostru național bisericesc în ședința dela 11/23 Octobru 1888 sub Nr. prot. 136, publicat și edat în tipariu din partea consistoriului metropolitan spre păstrare în arhivul protopresbiteral și strinsă observare din partea tuturor organelor bisericesci și a particularilor, pe cari li pōte privi acest regulament.

Pentru singuraticile comune bisericesci, pentru organele bisericesci în general și pentru particulari, cari doresc a avē acest regulament în edițiune separată, se va trimite supletoriu un număr proporționat de esemplare pe lângă un anumit preț, cu care se se acopere spesele tipariului. Pentru-ca acest regulament se pōtă intră în viață îndată cu ziua de astăzi pentru arhidiececa noastră, se publică totdeodată în foia tipografiei arhidiececane „Telegraful Român”, ca în organul destinat pentru publicațiunile oficiale ale consistoriului arhidiececan cu aceea, ca prin publicarea cerculariului present se se atragă atențiunea organelor subalterne și în special a oficiilor parohiale asupra acestui regulament.

În fine se observă, că regulamentul acesta conform concludului congresual Nr. 128 trebuia să între în vigore pentru intrēga provincie metropolitană încă la 1 Ianuarie a. c.; dar fiind-că edarea lui într'o formă corespunzătoare scopului și officiosității, precum s'a făcut din partea consistoriului metropolitan, nu s'a putut procură mai curēnd, publicarea lui a trebuit să sufere întârziere, ceea-ce în viața practică pentru arhidiececă nu va avē urmări în detrimentul ordinii legale.

Sibiu, din ședința plenară a consistoriului arhidiececan ținută la 6 Martiu, 1889.

Nicolau Popea m. p.,
vicariu, arhiepiscopesc.

Nicanor Frateșiu m. p.,
secretariu.

În fața sinodului procsim arhidiececan.

II.

Este, se vede, rezervat seclului al XIX-lea, ca să ridice învățământul poporal pe o trēptă mai înaltă,

cum a fost pără aci. Sistemul feudal îngropase multe talente, scōse pre mulți ōmeni de sub binefacerile culturii și li osândise ca să trăescă fără să scie de ce și pentru ce! Între acești ōmeni nenorociți s'au numērat și românii din Ardeal. Scolile nu mai după numē erau cunoscute, poporul osândit la sclăvie auzia numai Dumineca și în sērbătōre serviciul divin în limba sa, era o stare jalnică, a cărei urme mai sunt încă ađi pe multe locuri, ba chiar și ținuturi întregi.

Totul ce s'a făcut deci, s'a făcut așa dīcēnd, d'acapo, căci putem riscă asertul, că abia după anii 1850 au început și românii a cugetă la scōla poporală. Cugetele lor s'au lovit încă de nisce stānci puternice, de lipsa de puteri didactice, cari se pregătescă învățatorii, și de lipsa de institute pedagogice.

A fost părintescă ingrigirea nemuritoriului Șaguna, ca să și îndrepteze privirile și în direcțiunea acēsta, trimițēnd tinerii cei mai aleși în străinătate, ca să se perfecționeze și apoi să ocupe catedra de profesori la institutul pedagogic, și toți învățatorii căți li avem ađi, li avem pregătiți tot de acești dascăli ai dascăllor. O căntatură preste actele sinodului din anul trecut e de ajuns, ca să se confirme acēsta.

Cu era mai blāndă a anilor 1860 au început a rēsări ca din pāmēnt scōlele române, a se înalță edificii scolare, ca în ele se începă misionarii romāni, dascălii eșiți din institutul pedagogic și teologic o lucrare mănōsă, pentru care vor fi recompensați nu de ōmeni, nu de lume, care e rea, ci de generațiunile viitoare, cari vor pētrunde mai bine însemnăta-tea scōlei poporale și vor scī mai bine aprețiā] grunțările începutului.

Cărți didactice apar una după alta, una mai bună ca alta și mai instructivă, și poporul însetat de dorul după carte, oferesce obolul seu, se entusiasmează pentru scōla ca pentru o instituțiune divină.

Erau unele ținuturi, în cari cu fanaticism se lu-cra pentru scōla și pentru ajustarea ei internă și esternă.

Dar focul învățat în anii aceia binecuvēntați de Dđeu, începe a se domoli, și a face loc temerilor de tot soiul, suntem amăriți și necăjiți și pe acest teren în multe forme, și tōte aceste au avut drept urmare, că în timpul din urmă nici a suta parte nu s'a făcut, cât cu drept asteptăm să facă poporul pentru scōla. Acestor suferințe avem se atribui-m, că mai avem 242 scōle necorēspunzătoare și că în 141 de comune sunt case cu chirii pentru scōle.

— Sci tu, că căpitanul Wyatt în fie-care dī din sēptēmāna acēsta și a petrecut la noi și că ađi mergem împreună la operă?

— Ei, .. și? — întrebă Deborah, acoperindu și fața cu cartea, așa, că Felicia n'o putū vedē.

— El nu vine pentru mine, .. nici pentru mătușă Catherina.

— Voesci să dīci, că eu — eu a și cochetă cu căpitanul Wyatt? dīse Deborah într'un ton ceva cam sfios și nefiresc. — Și eu a-și putē să-și fac tot acēsta observare, dar cu o altă persōnă. Colōnelul Wolwerton încă ne-a fost ōspele de tōtă ziua. Sau el a venit la noi, sau l'am întālnit pe cale — ealtcum și el cercetēză ađi opera dimpreună cu noi. Dacă cochetezi cu col. Wolwerton, de ce să nu cochetez eu cu căp. Wyatt?

— Deborah! eu n'am cugetat nici când, că tu îmi vei face imputări pentru cochetare. Nu mi este obiceiul a cochetă. — Felicia tăcū apoi, și numai după un interval continuă cu vocea sa cea linișcită: — În sesonul din urmă col. Wolwerton mi-a făcut un ofert de căsătorie, dar eu l'am refusat. — I-am spus cu tōtă serioșitatea, că n'am de gând a me căsătorī nici cu el, nici cu alt-cineva. El însă n'a voit să ia în considerare refusul meu, ci mi-a dīs, că până când voi fi necăsătoritā nu va încetā a sperā, și nu mi a folosit nimic nici observarea, că tōtā atențiunea sa observată față de mine este ză-

O aparință și mai tristă e, că numărul învățatorilor provisorii întrece încă pe cel al celor definitivi, o impregiurare acēsta, care trebuie să pună pe gânduri pe cei ce sunt chemați a dirige afacerile scōlelor.

Departē se susțin, că toți învățatorii provisorii, în număr de 472 nu ar fi cualificați, dar impregiurarea acēsta e de ajuns, ca să vedem, că nu avem un stat învățătoresc, că între acești provisorii sunt mulți clerici absoluți, cari ađi māne devin aleși de preoți, prin urmare sunt numai în formă transitorică învățatori, până le vine bine și părăsesc cariera cea spinōsă și grea de învățatori.

Causa la acēsta o aflăm în parte și în salariile necorēspunzătoare și în pozițiunea cam umilită, care e rezervată învățatorilor nostri din Ardél. În alte țeri a fi învățatori, e a fi în post de onōre, la noi durere, în multe părți nu e așa.

Preoții sunt de multe ori jaluzi de popularitatea lor, ori de trecerea lor și îngreunēză de multe ori pozițiunea învățatorilor, ér la popor s'au înmulțit pe unele părți așa numiții semidocti, cari se uită peste umēr la învățatori și punēndu-i în vedere, că ei l'au ales, trag consecințe, că tot ei l pot amovā, lucruri, ce e drept imposibile ađi, dar destul, că contribuie la sguduirea autorității învățatorilor.

Dar cum să și aibă învățatorii nostri multă tre-cere, când în calcul mediu luat se vine pe unul salariu de 170 fl. la an, va se dīcă aprōpe numai 15 fl. la lună! și ca să pōtă deveni învățatoriu nu numai că se recer câteva clase gimnasiale, dar și preparandia, tot lucruri aceste, cari vor trebū în-câtva să sufere schimbări, de e vorba să creām un stat învățătoresc, cum se cade. Ridicarea salariilor este o cestiune de prima necesitate.

În timpii din urmă abia au eșit la an 25 de pedagogi absoluți. Ce este acest număr în proporție cu numărul scōlelor, ce se înmulțesc, cu al învățatorilor, ce se pensionēază și mor? Trebuie deci făcute tōte inlesnirile ca tinerii nostri să alerge la preparandie, și dacă e vre-o necesitate mai intensivă, de e a o face acestora posibilă cercetarea pedagogiei în interesul bine priceput al culturii poporului. *)

Dacă e să regenerăm poporul, să-l facem să fie un popor consciu de drepturile și datorințele lui, trebuie să scōtem dascăli din pāmēnt, să le asigurăm esistența, să-i omenim și să le ocrotim interesele, să-i apărăm de tōte primejdiile și în fine să le dăm ce e al lor, să le lārgim cercul de activitate, ce se

*) Consistoriul respect. sinodul nostru arhidiececan a creat 29 stipendii pentru elevii dela pedagogie. Red.

FOIȚA.

Felicia.

Din englezesce.

I.

(Urmare.)

— Nu-ți pare bine Felicia — dīse ea — c'am refusat a merge ađi după pāne la partea din grădină „Lady Lawon”? Ah! e ceva desfātătoriu a mai avē din când în când și câte o orā liberă.

— Ai dreptate! — rēspunse Felicia cu ochii închiși de jumētate.

Nu că dōr a-și avē dreptate, sau că a-și voi să lenevesc, deōre-ce datoresh cel puțin ca jumētate de dujină de epistole — adaugă sora cea mai tineră.

— Deborah! ai rēspuns la epistola cea din urmă a lui Jack?

— Nu!

— Și mai deunăđi încă i ai rēspuns numai câteva cuvinte.

— N'am putut mai mult, — n'am avut timp.

Preste câteva minute ér se făcuse o linișce penibilă, pe care o intrerupse Felicia, continuând vorbirea.

darnică. N'a-și fi amintit aceste nici când, dacă n'a-și voi ca tu să mai presupuni lucruri atât de neadevurate despre mine. Și apoi pe lângă tōte, Deborah, tu uiți, că eu sum liberă, nu sum fidanțată, chiar și dacă a-și fi cochetat.

— Este pretutindenii cunoscut, că căp. Wyatt este unul dintre cei dintāiu curtisani ai Londonului — dīse Deborah, ridīnd ceva cam neobicinuit. — El nu se va lāsă păgubit.

— Admit acēsta despre căp. Wyatt, — reflectă Felicia, — dar nu uita, că nici chiar curtisaniile cei mai teribili nu sunt nevulnerabili. Wyatt n'a tractat cu tine nici odată așa ca cu alte femei. El te iubesc, și dacă un bărbat de felul seu iubesc. . .

Intr'adevēr eu nu înțeleg, cum poți tu sci, ce zace ascuns în inima lui Wyatt — intrerupse Deborah cu vocea pré nesigură.

— Sē nu uiți iubita mea, că eu n'am intenția a pāndī sau a spionā ceea ce faci tu. Așa ceva nu-mi trāsnesce prin cap. Dar, cu tōte aceste, când și când nu pot trece cu vederea ceea-ce se întēmplă. În una din serile din urmă d. e. când mătușă Catharina te accepta, până-ce și fini valsul, tu trecuși pe lângă noi ca și când nici nu ni-ai observā și ne lāsăși să asteptăm ceva cam îndelungat. Tu îi șoptiseși ceva — nu sciu ce, dar mi se părea, că el te privi așa după cum nu l'am vēđut privind altă femeie — cum nu privește un bărbat la o femeie,

aibă trecere la popor și chiar și în sus la superiori. Așa vom crea stat învătătoresc, așa vom stărpini un rēu, care ați e general, și pōte sē se generalizeze și mai tare, și putem sē venim acolo, cā vom face edificii de scōle, vom face și salarii și nu va avē cine sē se urce pe catedrā, și o atare impregiurare ar fi armā de ajuns în mână contrarilor scōlei con-fesionale.

Revista politică.

Cestiunea abdicării de tron în Sērbia se lāmu-resce cu incetul, dar totuși se lāmuresce. Enunci-ațiunile ministrului president și totodată ministru de esterne, Sava Gruici, sunt de mare însemnătate. Cerculara numitului ministru a întimpinat adecā în Berlin o primire amicală, în Viena fidelă, ēr în Petersburg plină de bunăvoință. Espunerile lui Sava Gruici despre politica esternă arată, cā ea a intrat într'o altă ogașe, și astfelu ele vor urmā direcțiunea recerută de consimțământul tradițional al patriei și al poporațiunei. Ceea-ce se înțelege sub consimțământul tradițional, o pricep fōrte bine cer-curile conducătoare din Viena și Budapesta, și de aceea se și dīce, cā circulara a fost primită cu fidelitate. Foile monarhiei comentēzā de altfelu circulara în tōte amēnuntele ei.

Echoul rusesc încă n'a rēmas inapoi față de cele ce s'au întēplat în Sērbia. În espunerile lor despre desvoltarea lucrurilor din Sērbia, foile rusesci dau espresiune celei mai infocate dorințe, de cari sunt cuprinse.

„Novoie Wremia“ ocupāndu se cu scirile despre amestecul regelui Milan în afacerile regenții, despre regina Natalia și despre politica esternă a Sērbiei, dīce, cā e imposibil ca regența sē pōtā îndeplinī voia regelui Milan, chiar silindu-o, cāci ea nu e responsabilă lui Milan, ci noului rege.

Dacă regența și ar uitā de aceasta, îi vor aduce aminte ministrii Gruici și Tauschanovici. Reintōrcerea reginei Natalia și a metropolitului Mihail în Sērbia este numai o întebare a timpului; în principiu ei n'au lipsă a face politică; prin abdicarea regelui Milan și prin delăturarea partidei austrofile a progresistilor, politica lor pōte rēmānē și la o parte.

Milan nu mai are drept sē se amestece în afacerile Sērbiei; el este îndatorat ca primul supus al regelui Alecsandru, sē se conformeze hotărīrilor regenții.

Aceste espuneri ale fōiei rusesci le ilustrēzā și fōia sērbescă din Belgrad „Sviet“, carea mai adauge, cu atitudinea lui Ristici în afacerea divorțului n'a fost îndreptățită. „Moskowlia Wiedomosti“ promite regimului sērbesc spriginul Rusiei, dar și Sērbia trebuie sē se reintōrcā pe calea sa istorică, dela carea s'a abătut Milan, influințat de Austro-Ungaria. Indatoririle de mai înainte ale regelui față cu Germania și Austro-Ungaria nu trebuiesc recunoscute și alte noue încă nu trebuiesc sē se facā. Momentul actual e de mare importanță, și diplomația rusescă nu trebuie sē-l uite neexploatat.

Din Cetinie sbōrā scirea, cā principele Petru Carageorgevici a sosit acolo încă de o sēptēmānă. În fața situațiunei, creată în Sērbia, tōte planurile și dispozițiunile, ce le a luat, referitoriu la o călătorie, s'au amēnat deocamdată și are de cuget a nu părăsi Muntenegru.

În legătură cu acēsta pare a stā și împărțāșirea fōiei „Pol. Coresp.“ din Petersburg, unde în cercurile aprōpe de curtea imperială se vorbesce, cā cur-

tea rusescă intenționezā a dārui principelui Nicolau de Muntenegru câteva mii de puscii „Cuming“ și munițiunea pe mai mulți ani. Planul se va executa îndată-ce numita pușcă va fi introdusă în armata rusescă.

Conferințele dela Samoa se vor începe cel mult la prima Aprile în Berlin. Comisarii americani sunt pe drum spre capitala imperiului german. Instrucțiunile date de cătră Statele-unite nu par favorabile pentru germani. Statele-unite vor restabilirea unui domnitoriu în Samoa, care sē fie încungiurat de consilieri din partea Statelor-unite, apoi de ai Engli-terei și Germaniei. America stāruesce însă ca mai întâiu sē se introducă status quo ante. Dacă principele Bismarck s'ar opune, atunci statele unite vor trimite deadreptul corābii, cari vor adnecșā insulele și va domni asupra lor după plac.

Cuvēnt funebral *)

la înmormēntarea protopresbiterului Abrudului și pa-roch în Abrudsat etc.

IOAN GALL,

în Abrudsat la 29 Ianuarie, 1889.

Tristă adunare! Raporturile, ce au esistat între familia mea și a repositului de o parte; legăturile de amicitie, de muncă și de luptă într'un timp de 17 ani, de altăparte, me îndēmnnā ca în acestea împregiurări triste și pline de doliu sē iau cuvēntul.

Dacă darā voesc și eu cu vocea mi debilă a riscā câteva cuvinte la acēsta mare perdere a bisericeii, a patriei și a națiunei: Ve rog sē fi ascultat.

Tristi ascultători! A-ți fi cugetat d vōstrā numai înainte cu câteva luni, cā astādi ne vom adunā aci spre a dā ultimele onoruri unui amic, carele înainte cu câte va dīle în flōrea vieții se bucura de o deplină sănătate?

A-ți fi cređut d-vōstrā, cā prot. Gall are șē-și ia adio astādi dela iubita i familie, dela iubitul seu popor și dela nenumărații sei amici? N'am fi cređut nici unui tristi ascultători! Etā darā s'a adevērit dīsa eclesiastului, carele enunțase cuvintele cā: „Cu adevērat deșertăciune sunt tōte.“

Deșertăciune sunt tōte tristi ascultători; sănătatea nu este decāt un nume, gloria o apa-ință, averile și plăcerile un ce trecătoriu, ērā viața un vis, o flōre carea dimineța în reversatul dīorilor se desvōltā, preste dī imprāscie parfumul celor din împregiur, ērā sēra după apusul sōrelui se vestejesce, cade si se astupā în pāmēntul, din carele a rēsărit. Totul este darā deșertăciune în noi.

Și ore totuși tristi ascultători! așa sē fie, așa sunt a se înțelege dīsele eclesiastului, cā omul făcut după chipul și asemenarea lui Dumneđeu sē nu fie decāt o umbrā! cā omul pentru a cărui mātuire fiul tatălui s'a pogorit din ceriu, și a cărui mātuire a plătīt-o cu sängele seu: sē nu fie decāt o nimica? Nu, și ērā nu tristi ascultători!

Deșertăciune este omul numai încāt privim cursul vieții nōstre mortale, privind însă vieța nōstră din punct de vedere a judecāții din urmā, atunci totuși trebuie sē recunōscem, cā este în ființa omenescă un ce sublim, un ce nemuritoriu; pentru-cā numai la acēsta esistență sublimă și neperitōre se referesc ērāși cuvintele eclesiastului, care a dīs: „Teme-te de Dumneđeu și împlinesce poruncile sale, pentru-cā acela va esaminā tot ce ai făcut în viața, bine seu reu.“

*) Din lipsa de spațiu întârziată.

Red.

Așadară, dacă este un dincōce, unde tōte sunt deșertăciune, este și trebuie sē fie tristi ascultători și un dincolo, unde cei ce și-au împlinit datorințele în acēsta lume deșertă și plină de valuri față cu familia, biserica, patria și națiunea, și față de aprō pele seu, și vor aflā o adevērată recompensă pentru tōte acestea, vor aflā adevērată odichnă.

Din pāmēnt este făcut corpul omului și în pāmēnt se va întōrce, după chipul și asemenarea lui Dumneđeu este sufletul nostru și la Creatoariul seu trebuie sē rentōrcā, sufletul omului bun și drept, pentru cā ērā și numai așa se pōte esplicā dīsa santei Scripturi: „Deschise sunt dreptilor căile la viața eternă.“

Acum tristi ascultători sē aruncām numai o scurtă reprivere asupra trecutului, ce luminēzā viața și activitatea decedatului nostru amic, sē vedem, cā ore împlinitu și a datorințele sale ca tatā de familie, ca preot și protopop, ca patriot și român? Nu am sē fac eu elogiul decedatului meu amic. Vorbescā jertfele și suferințele cele multe, ce le a avut repausatul în familia sa cercată de atâtea ori de mor-buri epidemice ca diphtherica; vorbescā faptul, cā a sacrificat tot pentru a dā copiilor sei o educațiune esemplară în familie și învățaturā mai înaltă în scōlā, și acestea fapte invederate apoi ne vor convinge, cā tatāl de familiā și-a cunoscut misiunea și și-a împlinit cu scumpătate datorințele.

Ca preot și protopop sē aruncām o scurtă privire asupra nemărginitei iubiri, ce i-a manifestat iubitul seu popor totdeuna până și în acestea împregiurări triste și pline de doliu, sē aruncām o privire asupra activității sale ca protopopul unui tract imprāsciat pre vāli și dēluri, pre carele pre lângă risicul vieții l'a vizitat, l'a lāsāt în cea mai bună ordine, întretinēnd cu colegii sei subalterni celea mai cordiale relațiuni amicali, bucurāndu se totdeuna de stima și respectul acelora, și îndată ne-am convins, cā repausatul și aci și a împlinit cu scumpătate datoria.

Ca patriot și român sē aruncām o privire peste activitatea dēnsului ca director al subdespărțēmēntului Asociațiunei transilvane, ca membru în sinōdele și congresele bisericesci, ca delegat în mai multe conferințe naționali, și cu toții îi vom dā tributul de recunoscință ca unui bun patriot și bun român.

Acum iubite amice! tu pleci; — pleci din acēstā lume, în carea viața nōstră nu este altā, decāt o continuă luptă pentru esistență! pleci din casa ta ospitală, unde așa de multe ori ne-ai adunat în giurul teu, împărțāșind cu noi cu toții fără deosebire de clasă și categorie, tōte celea ce Atotputernicul și-a dat după cruntă muncă și labōre.

Mergi iubite! și spune acelora, a căror învățatură te au condus, pe calea ce ai percurs-o pentru binele familiei, al bisericeii, al patriei și națiunei, cā semēnă, ce au sēmānat o dēnșii a incolțit, crește și se cōce, și promite fructele cele mai bune.

Mergi amice și după atâtea suferințe crunte, odihnesce-te cu dreptii în pace, cāci memoria ta va fi pastrată cu scumpătate în inimile nōstre.

Alexandru Filip,
advocat.

Regulament

pentru procedura la alegerea de protopresbiter.

§. 1. Devenind un tract protopresbiterial vacant, consistoriul eparchial are a se îngriji, ca acela sē se întregescā definitiv cel mult în decursul unui an dela devenirea lui în vacanță.

§. 2. Spre acest scop consistoriul dispune nainte de tōte a se întregi numărul membrilor sinodului protopresbiterial electoral, cu considerare la §. 39 din Statutul organic, după care astfelu de sinod constā din număr îndoit de membri, anume: în protopresbiteratele, cari numără preste 20,000 suflete, constā din 20 membri clericali și 48 mireni; ēr în protopresbiteratele, unde numărul sufletelor este mai mic de 20,000 suflete, sinodul electoral constā din 16 membri clericali și 32 membri mireni.

§. 3. Membrii ordinari ai sinōdelor protopresbiteriale, aleși pe un period de trei ani, se folosesc în decursul acestui period de mandatele lor și la alegerea de protopresbiter, formānd o jumătate din membri alegători; ēr cealaltă jumătate se alege ad hoc, adecā numai pentru actul alegerii de protopresbiter.

§. 4. Deodată cu alegerea membrilor ad hoc se pōte efeptui și alegerea membrilor ordinari în locurile, cari prin mōrte ori în alt mod vor fi devenit vacante; însă aceste alegeri supletorie ale membrilor ordinari au valōre numai pentru restul periodului sinodal, ēr mandatele membrilor aleși ad hoc espirā cu intrarea alesului protopresbiter în activitate.

§. 5. Tōte alegerile de membri la sinodul electoral decurg după normele stabilite pentru alegerea membrilor sinōdelor protopresbiteriale.

§. 6. După-ce s'au efeptuit alegerile pentru sinodul protopresbiterial electoral, concernintele administrator protopresbiterial compune lista tuturor membrilor, separānd pe cei ordinari de cei ce sunt aleși numai ad hoc, și însemnānd la fie-care: cercul electoral, categoria, adecā dacă e preot, sau mirēn, caracterul, adecā ocupațiunea seu starea civilă, și în fine locuința cu anumirea postei ultime; lista acēsta apoi o subterne numai decāt la consistoriul eparchial într'una cu protocōlele electorale ale noilor membri sinodali.

dacă n'o iubesc într'adevēr. Iubitā Deborah, nu și spun aceste cu plăcere, dar sciu, cā nu și le spune nime altul. Pārerea mea este, cā tu nu te porți omenesc nici față de Jack, nici față de cap. Wyatt. Dacă ai scii tu numai ce mare nefericire pregătesci atât pentru tine însuși cât și pentru ei.

Felicia tăcū deodată, cāci Deborah scāpā cartea din mâni și își ascunsesse față și suspinā atât de jalnic, încāt i se făcu milă de ea. Sora mai mare grābi numai decāt și se uitā, ce e cu Deborah.

— Ceți este, iubitā Deborah? strigā ea. — Ah! nu plānge! Eu n'am vrut sē te nefericesc. Linișteștete . . . totul e numai o fantasie nebunescă din partea mea!

— Nu, nu — grāi Deborah — eu sum cea mai nenorocită față depe față pāmēntului, cāci iubesc pe Wyatt din tōtā inima și din tot sufletul, ador chiar și pāmēntul pe care-l calcā el. Ah! a fost tirānie, a consimți fidanțarea mea cu Jack, deōre-ce eu am fost încă pré tineră! Am fost numai copilă, ce am sciu eu, ce este iubirea?

Felicia rēmase liniștită, confusă și fără a fi în stare sē grāescā barem un cuvēnt.

M'am încercat în sēra din urmā sē împărțāșesc lui Wyatt, cā sum logodită, adāugā Deborah, dar când ajunseiu la adecā, mi se părea cā vorbele mi stau, mi se opresc în glican, nu putēm espriima cea ce dorisem. El mi spuse, cā me iubesc, și eu l'am

lāsāt sē se depărteze cu gândul, cā sum liberă, cā el me pōte peți și eu pot consimți cu acēsta.

— Iubitā Deborah! veđi dacă fidanțarea ta ar fi cunoscută, atunci tu n'ai avē de ce sē te necăgesci dar tu scii, cā nici chiar mātusa nu scie nimic despre acēsta.

— Dacă a-și fi cugetat, cā lucrul o sē ajungā așa departe, a și fi spus de mult lui Wyatt cele întēplate, dar afacerea s'a tot amānat de ađi pe mână și numai de câteva dīle am observat, cā noi ne iubim reciproc. Ah! Felicie, ce sē fac?

— Trebuie sē i spui, Deborah, încă astādi, sau îi spun eu. Nu-i ertat sē mai rēmēnā lucrul astfel, dīse Felicia îngrijiată.

— El nu-mi va ertā nici când! Sermana Deborah erupse ērāși într'un plāns, care umplū ochii Feliciei cu lacrimi de simpatie

Chiar în momentul acesta o trāsură se opri înaintea porții și fetele auđirā de două ori bātānd în pōrtā.

— Felicie! aceea trebuie sē fie mātusa Catharina, dīse Deborah, sārind repede. Spune-i, cā durerea de cap me împedecā a mi părăsi chilia.

Ah! Felicie, cum voiu petrece eu sēra acēsta? Colonelul Wolwerton și Wyatt vin la tine, după-cum tu bine scii. Și Deborah fugi pe trepte în sus.

(Va urma.)

§. 7. Comitetul protopresbiteral sub presiul ordinariu, compune concursul la postul vacant de protopresbiter, și-l subterne consistoriului eparchial spre aprobare și publicare.

§. 8. Convocarea comitetului protopresbiteral spre scopul atins în §. 7 se poate face pentru accelerarea agendelor încă înainte de a fi terminate toate alegerile pentru sinodul electoral.

§. 9. În publicațiunea de concurs, care e de a se face în foia destinată pentru publicările oficiale ale eparchiei, se espun emolumentele legate de postul protopresbiteral și de parochia protopresbiterală, precum și cualificațiunea normată prin Statutul organic și prin conclusele congresuale, care se recere dela concurenți, și carea trebuie să fie documentată.

§. 10. Terminul concurselor e de a se pune astfel, ca acela să nu fie mai scurt de 30 de zile, dar nici mai lung de 45 de zile, computele dela prima ziua, ce urmăză după publicare.

§. 11. Aspiranții la postul protopresbiteral se îndrumă în publicarea de concurs: ca concursul instruit cu toate documentele necesare să le subternă în termenul prelus la consistoriul eparchial.

Concursurile întrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

§. 12. Concursurile întrate, după ce se vor împotocolă, ce petrec într'un conspect separat, provădūt cu următoarele rubrici: 1. Nrul curent. 2. Datul prezentei. 3. Numele, caracterul și locuința concurentului. 4. Anii etății. Studiile pregătitoare, afară de cele teologice. 6. Studiile speciale teologice. 7. Anii serviciului. 8. Observări recomandătoare. 9. Alte reflexiuni.

§. 13. Pentru actul alegerii de protopresbiter consistoriul denumesc un comisariu consistorial din cler, căruia după expirarea termenului de concurs îi transpune simplu toate concursurile întrate, într'una cu conspectul lor.

Totodată transpune și parochiei centrale o consemnare a concurenților, cu provocarea, să iee măsurile necesare, ca la candidare să-și pōtă validită eventualul vot colectiv, provădūt în concludul congresual Nr. 129 din 1881.

Comisariul consistorial nu pōte fi nici membru al sinodului protopresbiteral, nici concurent la postul de protopresbiter în tractul, în care conduce alegerea.

§. 14. Comisariul consistorial înainte de toate convōcā comitetul protopresbiteral la locul central al tractului, și cu acela constată cualificațiunea concurenților și compune lista de candidare, eventual espune la protocol motivele, pentru cari unul sau altul din concurenți nu se află cualificat, și primesce dela comitetul parochiei protopresbiterale eventualul vot colectiv al sinodului ei parochial cu privire la candidați.

Toți concurenții, cari întrunesc cualificațiunea, au se ntre în lista de candidare.

§. 15. Dacă după concursul publicat se află chiar și numai un concurent cualificat, comisariul consistorial, cu considerarea la §. 42 din Statutul organic, convōcā cu 14 zile mai nainte sinodul protopresbiteral electoral la locul central al tractului, anumind ziua și ora, în care se va începe actul sinodal.

§. 16. Convocarea sinodului se face prin cerculariu din partea comisariului consistorial. Acest cerculariu se publică în foia destinată pentru publicările oficiale ale eparchiei și se trimite fie-cărui membru al sinodului sub adresa proprie pe lângă cartea de inmanuare sau recepisă postală, tot așa și parochiei protopresbiterale.

§. 17. Actul alegerii de protopresbiter il efeptuesce sinodul protopresbiteral sub presiul comisariului consistorial. La acest sinod se recere, să fie de față maioritatea membrilor, observându-se esact prescrierile §§-lor 43, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 52 și 53 din Statutul organic.

§. 18. Sinodul electoral alegēdu-și notariu provisoriu înainte de toate efeptuesce verificarea acelor membri ai sei, cari încă nu sunt verificați. La verificarea membrilor ordinari participă numai membrii ordinari ai sinodului; ăr la verificarea membrilor aleși ad hoc, participă toți membrii sinodului.

Reclame contra verificării sau neverificării vre-unui membru se decide îndată în sinod, — la care act, dacă voturile sunt egale, decide votul comisariului consistorial. Contra concludului adus membrul neverificat pōte însinua și dā gravamen, care gravamen se alătură la protocol. Sinodul apoi, după-ce și-a ales notariu definitiv, ia cunoscință despre lista celor cualificați, combinată în comitetul protopresbiteral și eventual o întregesc și corege, dacă s'au călcat dispozițiunile §-lui 14; după aceea alege din sinul seu trei membri în comisiunea de scrutiniu și în fine pășesc la alegere secretă prin ședule.

Sinodul convocat pentru alegerea de protopresbiter, nu pōte intră în discușiunea altor obiecte afară de cele, ce sunt în strinsă legătură cu însași alegerea.

§. 19. Fie-care alegătoriu pōte votā numai pentru unul dintre candidați, prin urmare pe ședulă are a fi scris numai numele unui candidat; ședulele cu mai multe nume se privesc de nule, ăr voturile date persoanelor, cari nu sunt cuprinse în lista de candidare, nu se consideră.

§. 20. Votarea se face la apel nominal după lista membrilor, fie aceea compusă după cercuri sau în rēnd alfabetic. După-ce s'a cetiș odată lista membrilor, și cei prezenti și-au dat votul, se mai acordā un restimp de jumătate de oră pentru venirea și votarea celor-ce vor fi absentat la prima cetire; ăr după decurgerea acestui restimp votarea se încheie, dacă nu s'au prezentat alți votanți.

§. 21. După încheierea votării, președintele comisariului sub controla comisiunii de scrutiniu, mai întâiu numără, apoi desface ședulele de votare una câte una și cetesce din fie-care numele candidatului scris în ea, după aceea predād ședulă comisiunii de scrutiniu spre controlare, acēsta numără voturile, ăr președintele comisariului enunță rezultatul, care se petrece la protocol.

§. 22. Dacă la locul al treilea al candidaților, cari au întrunit mai multe voturi sunt doi sau mai mulți cu voturi asemenea, între dēnșii decide sōrtea, care se va eșcutā numai decāt în fața sinodului.

§. 23. Încheiādu-se protocolul sinodului electoral, ședulele de votare se adună la olaltă, se pun sub cuvertă, și se sigilezā cu sigilul parochiei locale, cu al comisariului

președinte și al unui membru alegătoriu; apoi se alătură la actele electorale într'una cu eventualul vot colectiv al parochiei protopresbiterale.

Cu acestea terminādu-se actul electoral, protocolul se autentică sau în fața sinodului electoral sau prin o comisiune aleșā anume pentru autenticare.

§. 24. Comisariul consistorial subterne imediat în-tregul act electoral consistoriului pentru a denumi pe unul dintre cei trei candidați, cari au întrunit cele mai multe voturi.

§. 25. La cas, când toate voturile se vor fi dat numai unui candidat, sau se vor fi împărțit numai între doi, rămāne la buna socotință a consistoriului a denumi pe cel ales, respective pe unul din cei doi, sau a ordina alegere nouă cu concurs nou.

Decisiunea consistoriului, prin care ordinā alegere nouă, trebuie să fie bine motivată.

În cas de a doua alegere, consistoriul are a se îngrigī, ca tractul vacant protopresbiteral să se întregescā definitiv cel mult în șese luni dela anularea alegerii prime; dacă însă și a doua alegere va fi avēnd asemenea rezultat: consistoriul, pe cât nu are escepțiune din punct de vedere al cualificațiunei, denumesc pe unicul ales, respective pe unul dintre cei doi prezentați.

§. 26. Contra actului de alegere efeptuit în sinodul electoral protopresbiteral, părțile interesate, adecā candidații, alegătorii și parochia protopresbiterală, în termen de 14 zile dela ziua alegerii, se pot folosi de recurs de nulitate la consistoriul eparchial, însă numai pentru defecte de formă, adecā pentru abatere dela normele prescise. Consistoriul decide asupra recursului înainte de a procede la denumire, și dacă l'a respins, pōte decide imediat și în meritul denumirei.

Concludul de denumire al consistoriului în merit nu este apelabil, însă pentru defecte de formă, adecā în casul, când nu s'ar fi observat regulile de procedere prescise în Statutul organic și în regulamentul prezente, — părților interesate, adecā candidaților, alegătorilor, și parochiei protopresbiterale, se admite în 14 zile apel, resp recurs de nulitate la consistoriul metropolitan.

La cas de recurs, eșecutarea concludului consistorial se suspende până la resolvierea definitivă a gravaminelor de nulitate prin consistoriul metropolitan.

Infuițarea aspiranților asupra alegătorilor în modul oprit prin concludul congresual Nr. 119 din anul 1878 formezā cas de nulitate.

Nr. 136. Congr. 1888.

Votat de congresul național-bisericesc al metropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, în ședința din 11/23 Octobrie, 1888.

Miron Romanul m. p.,

archiepiscop și metropolit.

Dr. Remus Roșca m. p.,

notariu general congresual.

Varietăți.

* (Dela Curte.) După ce Curtea imperială va plecă din Budapesta, va petrece numai în Viena și scirile, că s'ar duce la Laxenburg se desmint. — Regele Milan petrece la Budapesta, unde a fost primit de monarhul nostru. După o călătorie pe la curțile europene, va face o excursiune la locurile sfinte.

* (Alegere de episcop.) Consistoriul eparchiei Caransebeșului, pe baza literilor Escelenției Sale I. P. S. Domn archiepiscop și metropolit dtto 20 și 25 Februaru a. c. Nr. 48 și 53 Metr. și în virtutea dispozițiunilor §§-lor 90 și 98 din Statutul organic, convōcā și dechiarā de convocat sinodul estraordinariu al eparchiei Caransebeșului pentru alegerea de episcop diecesan pe *Duminea a V a din paresemi*, adecā pe *26 Martiu (7 Aprile) a c. la biserica catedrală din Caransebeș, la 10 ore antemeridiane.*

* Invitare. Onorați domni membri din comitetul central al reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiu sunt invitați la ședința ordinară, ce se va ține *Marți în 14/26 l. c. la 3 ore d. m.*, în localitatea Asociațiunei transilvane.

* (Act de binefacere.) Comitetul și oficiul parochial din comuna Dezna, eparchia Aradului, esprimā o mulțamită publică economului Teodor Beldia și soției sale, cari au donat pe sēma comunei bisericesci 370 fl. v. a.

* (Impământenire.) La 4/16 Martiu a votat senatul din Bucuresci recunoscerea de cetățen român a dlui Dr. Emil Puscariu.

* (Atentat.) Alaltăeri un student din Budapesta, realist, și totdeodată voluntar, Kálmán Samorcil, a insultat pe deputații din partidul guvernamental și a palmuit pe dep. G. Rohonczy, ăr acesta a tras cu revolverul asupra lui rānindu-l ușor. Acēstā împregiurare a provocat mare senzațiune și toate cluburile au anunțat conferințe în acēstā afacere.

* (Consulat român în Paris.) Ministrul de esterne român a înființat la Paris un oficiu consular.

* (Institutul de bacteriologie.) Institutul bacteriologic, care până acum a stat sub dependența ministrului de interne, precum scriu foile de preste munți, va trece dela 1 Aprile sub dependența ministrului de culte și instrucțiune publică. Conform statisticei lunare a tratamentului atirabic în luna lui Februaru s'au tratat 22 omeni mușcați de animale turbate. Din rapōrtele sosite din provincie toți căți au fost tratați la acest institut până acum s'au reinsănătoșat; doi indiviși însă, cari n'au voit să se

supună tratamentului au murit turbați. Dl Dr. Babeș ține des prelegeri publice, la cari asistā totdeuna public de tot numēros și ales. Se vorbesce, că dl Dr. Babeș incurēnd va fi medaliat din partea regelui.

* (Prē puțin preț pe viețā). În 12 a l. c. un finanț dela vamă a tras cu pușca asupra unui locuitoriu român din Rēșnov, pe care ni merindul în cēfā a cădūt îndată mort. Nenorocitul a fost tatā la 6 copii, cari au rămas fără pic de bucătura!

Cestiuni scolare.

— „Tactul pedagogic“.

(Urmare.)

Lipsă de tact este și atunci, când prunci foarte simpțitori îi înfrunși în fața clasei întregi, în loc de a o face acēsta între 4 ochi. Lipsă de tact este și aceea, când eu și lucrurile mele sunt murdare; ăr pe elevi îi pedepsesc pentru-ca să fie curați. Lipsă de tact e când eu 'mi bat joc de limbagiul ce-l folosesc părinții acasă, când în darea ocupațiunilor pe acasă nu țin cont de împregiurările familiari, când trimet vorbe necuviincioșe părinților pruncilor pe acasă.

Lipsă de tact este, când în scōlā încep a dejosī pe pruncii unei națiuni, față de alții prunci de altā națiune, ceea ce cu deosebire o pățim noi românii în scōlele maghiare.

Din cele înșirate până aici se pōte vedē, că sfera „tactului pedagogic“ este foarte estinsă, și s'ar putē aduce mii de esemple înainte. Nu este o țī în scōla poporală, unde să nu aibă de a face un învățatoriu us de tactul pedagogic. Cu deosebire se pōte observā tactul pedagogic a unui învățatoriu la aplicarea remunerațiunilor și a pedepselor, în aflarea măsurii potrivite de a ține pe elev în disciplinā și totodată ai lāsā și libertate de a se desvoltā în individualitatea sa; în alegerea materialului de învățământ, în procedurā la tractarea aceluia, în darea și coregerea ocupațiunilor de casā și de scōlā.

Cum își pōte însuși un învățatoriu „tactul pedagogic“? La acēsta întreb are cei mai mulți pedagogi susțin, că: „tactul pedagogic“ este o însușire naturală a învățatorului, pe carea prin studiu serios și prin o esperință îndelungată, o putem cultivā, dar nu ne-o putem însuși, dacă nu o avem dela nascere. Nici când un învățatoriu lipsit de tact pedagogic nu va putē pētrunde în spiritul elevilor sei, și nu-și va putē formā o judecatā sigurā despre individualitatea lor și despre facultățile lor spirituale individuale, și conform acelora să-i tracteze.

De tact face învățatoriul întrebuițare nu numai față de elevi, ci și față de părinții elevilor, față de poporul din comunā, față de colegii sei și față de superiori.

În referințele sale față cu părinții, un învățatoriu trebuie să fie totdeuna amical și prevenitoriu, totdeuna să fie gata a dā părinților informațiuni despre pruncii lor, și la cas de lipsă sfaturi, cum au să tracteze părinții pe fi lor. Să nu cerce învățatoriul ca să molesteze pe părinți cu sfaturile lui, cu deosebire învățatorii tineri, trebuie să fie foarte precauți. Să nu-și pērdā nici odatā învățatoriul cumpētul chiar și atunci, când dā de obstacule și nu este întēmpnat cu bunāvoință din partea părinților. Liniscea sufetescā să și-o păstreze totdeuna.

Cu deosebire delicată e pusețiunea unui învățatoriu, când dā absențiile scolare, și părinții devin pedepsiți pentru absențiile elevilor.

Și încă mai criticā devine pozițiunea învățatorului, când directorul scolar sau antistia comunālă iau partea părinților asuprași, aruncând totā vina pedepsei asupra învățatorului. În tēmplul de astăzi când organele administrative fac ce vreau și cum vreau în ale scōlei, nu arare-ori se întēmplā ca învățatoriul se vinā în conflict cu părinții, în urma întrigelor organelor comunali administrative cu ocasiunea dārei absențiilor. În atare împregiurare învățatoriul cu buna trebuie să se nisuiască a convinge pe părinți, că el nu pentru vre o rēșunare, nu pentru-ca să le facā daunā a dat absențiile, ci chiar pentru binele pruncilor lor de o parte; ăr de altā parte pentru împlinirea consciențioșā a oficiului seu. Se întēmplā cu atari ocasiuni, că învățatoriul pōte să fie ofensat în onōrea sa din partea părinților pruncilor.

În atare cas are să facā arētare superiorității sale, cu carea stā în directā atingere, ca acēsta să întrevinā, pentru a nu lāsā pe învățatoriul să fie batjocorit. De sine să înfelege, că aici trebuie mare precauțiune, și mijlōcele estreme pentru a ne luā satisfaciune cuvenită, sunt a se întrebuițā în cel mai estreme cas. Precauțiune trebuie să avem de o parte ca să nu dām ansā părinților, a-și formā opiniunea, că învățatoriul este neajutorat — când e ofensat — de cătrā dēnsa; ăr de altā parte se cere precauțiunea, pentru-ca să nu producem amărăciune în popor, și să nu se de e ansā părinților a dice, că învățatoriul a mers prē departe în căutarea satisfaciunei. (Va urma.)

Loterie.

Mercuri în 20 Martiu 1889.

Brünn: 86 26 56 24 9

Bursa de Viena și Pesta.

Din 19 Martiu 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	5.70	5.65
Galbin	9.62 1/2	9.60
Napoleon	59.47 1/2	59.45
100 marce nemșeci	121.85	122.00
London pe (poliță de trei luni)		

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„Amicul Familiei.“ Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesii, povești, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Prețul Român.“ Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patruea exemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverdită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroase, are sê ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățatoriul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sê nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprind 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novellă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novellă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novellă originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novellă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novellă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sîchastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê. Prețul 10 cr.

El trebuie sê se însore. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprind 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenuului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnaziul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scôla populară pentru învățatori și preparanși. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât sê fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-eare sêrbătoare, — care arêta timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de môrte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprind: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de môrte, 4 pentru casuri ordinare de môrte întâmplante în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de môrte, 4 la înmormântarea ômenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de môrte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întocmire generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fi, 4 — mamei dela fi, 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōse, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nēmuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela conșoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amêsurat tuturor cerințelor preoșiei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprind predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în două limbi — română și latină, tractază despre primatul bisericii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și lăudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioan Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vindê cu prețul numai de 50 cr., esemplariul espedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminarul arhierdiecesan din Blaș, actualminte vicariu arhierdiecesan în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele reerate de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, ăr ceremoniele bisericesci, întocmindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are sê o observe catechetul față cu discipulii sei. Acesta scriere are sê fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religiôsă-morală, ce au sê o dea micilor băeșii. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobării, Prea ven. Ordinariat metropolitin din Blaș și care cuprind 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — esemplariu 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluși sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secesele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secesele. Cu mai multe icône frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea santei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icône frumoase. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a.

[8] 7-50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.